

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Födellen fejjel, csupasz kézzel*

Forrás: *Világ*

Osztályozás

Tárgy

381.6

Hely

Idő

"1924"

Személy

Födellen fejjel, csupasz kézzel...

1924. 7. 5.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

(A Világ tudósítójától.) A kötött-szövött árúkkal kereskedő üzletek kirakatainak ablakaiban az utolsó hetekben szinte kivétel nélkül mindenütt megjelent az 1914 óta oly ritkán látott felirat: *Opertiós vásár. Leszállított árak.* A Belvárosi és Kéltő üzleteiben épügy, mint a körutak és a külvárosok kereskedésében, egyformán tizenöt-húsz százalékos árengedménnyel drusztják a hatisnyákat, fűrdőruhákat, cérnakesztyűket, de még így sem igen téved vevő az üzletekbe. Az uccákon soha nem lehetett annyi kalap nélkül járó férfit látni, mint mostanában, de amint a köztisztviselők egymást sűrűn követő hústalan napjai sem a vegetáriánus-élvék diadalát jelentik, a pesti ember fedetlen fővel sétálása sem annak a következménye, hogy újabban rájöttek volna arra, hogy a hajszálakat a légfürdő megerősíti, hanem annak, hogy *nincs százötven-kétszáz ezer koronájuk a férfiaknak egy magyar gyártmányú kalapra.*

Amint a politikából az utóbbi időben eltűnt a *kesztyűs kéz*, úgy az uccán is mind kevesebb férfieknek láthatunk kesztyűt és pedig nemcsak a mostani kánikulai napokon, hanem olyankor sem, amikor sűrű zápor mossa az uccákat. Kesztyűt manapság legfeljebb a forgalmas uccasarkokon álló közlekedési rendőrök kezén láthatunk és ma már azok a különben jól öltözködő aszonyok sem költenek erre a „luxusra“, akik régen egyetlen lépést sem tettek volna az uccán meztelen kézzel.

Fehér holló a vevő a kalapüzletekben

A kigyóteri *Skriván* férfikalapüzlet volt talán a legforgalmasabb békében, mert árai mindig mérsékelték voltak és amellet jó árut tartottak csak raktáron. A férfikalap-szakma helyzetéről itt a következő felvilágosítást kaptuk:

— Békében ilyentáiban szokott kezdődni az *uborkaszézon*, ami a férfikalap-szakmában azt jelentette, hogy miután mindenki megvette már május folyamán szalma- vagy panama-

kalapját, ilyentájt közönségünk nyakkendőért, kesztyűért vagy útisapkáért jött be üzletünkbe. *A háború utáni években megszűnt az uborkaszézon*, hiszen a férfiak annyira kikoptak kalapjaikból, hogy végre is kénytelenek voltak hat, meg nyolc év előtti kalapjaik helyett újat vásárolni. *Az idén azonban uborkaszézon van már több, mint két hónap óta és pünkösd óta mintha egészen elvették volna a forgalmat.* A közönség olcsósági hullámot vár és ezért halogatja bevásárlásait, pedig a kalaposok nem csökkenthetik áraikat, mert árúik javarésze külföldi, ami kevés pedig Magyarországon készül, annak a nyersanyagát is külföldről hozzák be és így a közeljövőben szintén nem fog változni az ára. A vevő manapság fehér holló a kalaposüzletekben és nem is hiszem, hogy karácsony előtt nagyobb forgalmunk legyen, mert legalább addig fog tartani a mostani gazdasági válság, hiszen Bécsben a szanálási krízis öt hónapig tartott és minálunk ez a válság egybeesik az általános közép-európai gazdasági válsággal. Annyi bizonyos, hogy az őszi szezontól — amely különben talán a legerősebb szokott lenni — a kalapipar nem sokat várhat, mert a férfiak szépen elő fogják venni a mult télről megmaradt kopottas kalapjaikat, mert nem telik nekik újra.

„Budapesten meghalt a vételkedv...”

Az ismert váciucci *Neumann* nőikalapszalón tulajdonosa ezeket mondotta:

— A női kalapszalónok helyzete is a leg-sivárabb, miután ma az emberek sem a tözsdén nem nyerne, sem becsületes munkával nem keresnek pénzt. A legjobb szezonunk talán az 1922 szeptemberétől 1923 májusáig tartó idő volt, amikor a békebelli forgalomnak közel ötven százalékát értük el, míg most ennek még a felét sem forgalmazzuk, úgy hogy *ma örülünk, ha a békebelli öt vevő közül egy vásárol kalapot.* Ennek egyik oka az általános gazdasági

válságon kívül az is, hogy az ország megkisebbedése folytán igen sok vevőtől estünk el, mert *a jugoszláv és román területen élő magyarok, akik azelőtt Budapestre jöttek kalapot vásárolni, most az ottani nagyobb városokban látják el szükségleteiket, hiszen a mi magas védővámjaink folytán húsz-harmirc százalékkal drágább ma a budapesti női kalap, mint a Belgrádban, Bukarestben, Nagyváradon, vagy Szabkán árúsított eredeti párizsi modellek.* Vevőközönségünk javarészt a vidékiek és a Budapestben keresztülutazó néhány külföldi közül kerül ki. *Az utolsó hetekben árainkat tíz-tizenkét százalékkal redukáltuk*, de még ez sem segített egyáltalán semmit és ha mai áraink egytizedéért árúsítanánk is kalapjainkat, az sem sokat lendítene a helyzeten, mert *ma meghalt Budapesten a vételkedv.* Az általános üzleti pangásnak voltaképpen azt kellene eredményeznie, hogy elbocsássuk alkalmazottaink nagy részét, miután ügyes kalaposnőket csak hosszú-hosszú évek alatt nevelhetünk magunknak, inkább ráfizetünk, de továbbra is fizetjük javarészt munka nélkül álló, tehát fölösleges személyzetünket. Érdeklődéssel tekintünk az ideji termés eredménye elé, hiszen ma a vevőközönségünk nagyrésze a vidéki birtokososztály köréből kerül ki és ezeknek vásárlóképeségét a termés-eredmények befolyásolják, a fővárosi közönségre pedig nem számíthatunk, hiszen ezeken csak az segítené, ha a Nasic felmenne legalább hat millióra, amire, úgy-e — ma kevés kilátás van.

Nem segít az árak leszállítása sem

Budapest egyik legnagyobb kötött-szövöttáru kereskedésében, a számtalan fiókkal dolgozó váciucci *Kovács* Viktor cégnél így informálak bennünket:

— Az üzleti forgalomnak szinte semmire redukálódása arra kényszerített minket, hogy az *utolsó hetekben lényegesen leszállítsuk árain-*

kat és úgynevezett „occasiós“ kizakatokat rendezzünk be. Azok az árú, amiket ezekben a kizakatokban hirdetünk olcsó pénzen, azok valamennyire talán még fogynak, de különben *alig-alig adunk el valamit.* Legjobb üzleti évünk 1922 volt, amikor több ízben is be kellett szüntetni az árusítást, mert különben valósággal kifosztották volna az üzletet, de még ekkor sem adtuk el felét annak, amit békében. *Az idén talán egytizedrészét forgalmaztuk annak, amit békében, de még ezt az arányt sem az utolsó két hónap állította fel, hanem még január és február.*

A koronaherceguccai híres *Königstein* kesztyűs cégnél a kesztyűipar és a kesztyűkereskedők helyzetéről érdeklődtünk. Itt ezeket mondták:

— Természetesen a kesztyűipar sem kivétel az általános gazdasági válságban, a többi hasonló ipar közül, pedig most lett volna alkalom arra, hogy a hazai kesztyűipart teljes egészében foglalkoztassuk, mert a külföldi nyersanyagok behozatala teljesen felszabadult, viszont a készáruk importját a magas védővámok igen megnéhezftik. Mindezek ellenére is azonban ma nem bírjuk gyárainkat a kívánt mértékben foglalkoztatni, mert *vevő bizony alig van, pedig az árainkat is redukáltuk az utóbbi időben.* Németországban, hír szerint, igen sok kesztyűgyár jutott válságba és így *kénytelenek készleteiket még az előállítási áron alul is kiárusítani* és ezek az árú most Magyarországra gravitálnak, ahol még a magas védővámok dacára is olcsóbbak, mint az itt gyártott kesztyűk. Ez természetesen egészen abnormalis helyzet és csak a német kesztyűipar rettenetes válságával magyarázható, de *ma Budapesten még ezeket az olcsó kesztyűket sem képesek az emberek megvásárolni.* Külföldi kesztyű, ezektől eltekintve, nem igen kerül Magyarországra, hiszen minden párt egy aranykorona és húsz aranyfillér, tehát közel

huszonkétezer korona vám terhel, és így meg lenne az alapja a magyar kesztyűipar föllendülésének. Az utolsó öt-hat évben erősen szaporítottuk munkásaink számát és különösen sok elsőrangú német szakmunkást hozattunk gyárainkba, akik szívesen jöttek Magyarországra, mert az utolsó években Németországban szörnyű volt a munkásság helyzete. A helyzetet mi teljesen reménytelennek látjuk és tisztiában vagyunk azzal, hogy a gazdasági krízis elmúltáig még a mainál is rosszabb napokat fogunk látni.